

Hétfői Egyes Újság

Felelős szerkesztő:

Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon: 304. Szerkesztőség

és kiadó hivatal Str. Mihai.

Viteazul (Rákóczi-u. 16. sz.)

Konferenciák

végteles sora követi egymást a háboru óta. Most Locarno az az ideiglenes megállón az az óriási köruton, amelynek eddigi jelzőtáblái Genf, San Remo, Cannes, Lausanne, London, — hogy csak a fontosabbakat említsük — voltak. Éppen olyan nevek ezek, mintamilyenek voltak a háboru idején és a világháboru történetében Tannenberg, Lemberg, Gorlice, Przemysl vagy Ypern. Mindig hittük, hogy ezek a gránátszagu és vértől pirosuló helységnevek egy fordulópontot, egy véget jelentenek és ami utánuk következik, a béke történetéhez tartozik. De egyre több ilyen helységnevet tanultunk meg, egyre szélesebb lett a földrajz, még az analfabéta tudásában is, utóbb már szinte minden helységnév egy világtörténelmi név és minden nap egy napja a világtörténelemnek.

A békeszerződések és a békekongresszusok lefolyása óta így vagyunk most az azóta zajló külügyminiszteri, népszövetségi, szanálási és ópiumkonferenciákkal. Megismerjük az európai konferenciák helységnevtárát és mindegyiktől újra meg újra várunk valami csodát, azt a csodát, hogy lesz egy konferencia, amely megszünteti már a konferenciákat, egy konferencia, amely végre megkoronázza, betetőzi és leszögezi a problémákat, befejezi a világfelfordulást, megállítja a tarajosodó közgazdasági és politikai hullámokat, egy konferencia a konferencia ellen.

Kérdés: eredménynek számít-e egy-egy ilyen konferencia? Remegve, csodálkozva és sokszor érthetetlenül bámulunk San Remo, London vagy Lausanne döntései elé, nem tudtuk, jó szél fújja-e erre a híreket vagy rossz, mulik az idő, esztendőkön át kötözik

a sebeket, gyógyítják a felszakított európai testet, új meg új politikai indiszkréciók pattannak ki, beszélnek biztonsági szerződésekről, amelyek feljogosítják a hatalmakat a régi szankciók igénybevétele, politikai ügynökök rémhíreket terjesztenek Stresemann betegségről, Mussolini készül Locarnoba, Briand tanácskozik Románia külügyminiszterével és mindebből

egyetlen egy tiszta hang nem üti meg a fülünket, egyetlen egy pozitívum nem kristályosodik ki, csak azt tudjuk, hogy chaos van és zászlók lengenek a finom, karcsu locarnói hotelek tetőzetén. Várjuk, várjuk az igazi konferenciát, amelyen már nem lesz politikai pletyka, nem lesz biztonsági szankció, fegyverkezési akció, csak egy lesz: Béké, tiszta, szent, örök.

Elkészült a trónbeszéd

A közigazgatási törvény január elsején lép életbe

— A Rador jelentése —

Bucuresti, október 11. A kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyen megállapították a trónbeszéd végleges szövegét.

Mosoiu közmelegügyi miniszter előterjesztésére a minisztertanács a biharmegyei Margitta község szűkalkódó lakossága részére nagymennyiségű vetőmagot utalt ki.

A minisztertanács befejezése után Constantinescu földmívelésügyi miniszter bejelentette a Ra-

dor Távirati Iroda munkatársának hogy a vármilletékek leszállításáról szóló javaslatot a minisztertanács még nem ratifikálta, de elhatározott dolog, hogy a módosításokat minden körülmények között keresztülviszik.

Az Universul értesítése szerint a közigazgatási reformról szóló törvény csak január elsején lép életbe, miután a törvény anyagi követelményei nem illeszthetők be a költségvetés kereteibe és ezért a korábbi alkalmazása lehetetlen.

Milyen feltétellel engedik be Fekete Mihályt Aradra

Szatmár helyett mégis Aradon marad Fekete

Csaknem a szatmári szízeszen is ráment az aradi színházválságra, amely a Fekete Mihály személye körül felgyülemlett antagonizmus idézett elő. Az aradi közönség nem akarta beengedni erre a szezonra Feketét — régi igazgatóját Szendreyt követelte. Szendrey nem hagyta cserben a szatmári szezon — így nyerte meg Fekete a csatát. Egyik aradi lapban olvassuk, hogy milyen feltételekkel kegyelmezett meg Arad város Fekete Mihálynak. E szerint Fekete Mihálynak ki kell fizetni az 55.000 lej tartozását a mely a várossal szemben fenn áll, le kell tennie 50.000 lej kauciót a színház gázsijának biztosítására és további 50.000 lej biztosítékot kell befizetnie arra az esetre, ha hátralékban maradna a városi illetékek fizetésénél. Ezek az anyagi feltételek.

Ezenkívül olyan társulatot kell szerződtenie, amely a város kulturális igényeinek megfelel, minden hónapban megfelelő számú opera előadást kell tartania és a színház műsorát havonta előzetesen be kell mutatnia a színházi bizottságnak.

Ha hozzátartozóit meglátogatja, el ne mulassa egy doboz Gindl-féle csokoládé deszertet magával vinni, ami ma legkedveltebb és legcélszerűbb ajándék.

„Victoria“ kávéház ma már meghitt találkozóhelye egy családoknak, mint a fiataloknak. Intim és kellemes szórakozást nyújt illusztrált lapjaival és legjobb zenéjével. Minden este állandó buffet s a legjobb fajták.

**Kötöttárak.
harinyák**

Gloria-hoz
Ügyeljünk a
Gloria jelző
táblára.

Női palaták
Női kabátok
Női csizmák
Női mellények
Női szettek
Róli garitúrok
Sport garitúrok
Sport sapkák
Sport szallak
stb.

Női ref. Naftagok
Lányka ref. bugyk
Gyermek alsó trikók
Karcsú keztyúk
Divat keztyúk
Kötött keztyúk
Feldolgozott harinyák
Selyem harinyák
Fátyol harinyák
Moulin harinyák
Folhr harinyák

Kardosnál

Kizárólag
elsőrangú
kivitelben
bámulatos
választékba

A majtényi sikon találkoztam a Kaukázussal

A milliomos CFR. kalauz

Hideg és fűtetlen őszi reggelen, a majtényi sikon valahol, törött kupé ablak alatt, borzongva nyújtottam a jegyem a kalauznak. Egy olyan fáradt, mosatlan, mosdatlan hajnali kalauznak, bánat emberének.

A bánat embere, akihez az előbb még semmi közöm nem volt, egyszerre leteszi a lámpást és az izzadt ujjával megfogja az arcomat, néz és néz rám.

Néz rám és egyszerre megtorpan a szegény bánat embere, mosdatlan kalauz a majtényi sikon, megtorpan a kupében, a díványra szédül és belesóhajt a világba

— Istenem... Istenem...

... Akkor őszel a Kaukázust jártam.

De most nem beszélem Piatigorszkot, ahol „Korun hőse” egy halálos pisztolylövéssel a meredélybe szédítette ellenfelét a kapitányt, most nem beszélem Onegin Őzsént és nem mesélem Lermontovot, most a szegény hadi foglyokat mesélem, akiket kimenteni indultam a gyűlölet dühöngésének hatodik esztendejében.

Igen.

A bánat embere akkor lakkcizmában, fekete atlasz rubácskában, kacki Kubán sapkával a fején, fekete göndörödő kozák hajfűttel a bal szeme fölött, így állott előttem akkor.

— A neve?

Megmondta.

— Született?

— Görbéd, egyernyolcszáz kilencvenben...

— Na földi, hát most hazamegyünk...

A földi nem mondott rá semmit, nem is bólintott. Állott.

— Na mi az?

— Szeretnék valamit mondani kérem szépen, majd ha vége lesz. Este vége volt. A földi ott várt szépen rám és elborulva titokzatosan megszólított.

— Ha lenne olyan szíves eljönni a lakásomra.

Elmentem a lakására.

Mindig, egész uton szivta a cigarettákat egyiket a másik után. Izgatott volt, valami háborgott benne.

— Na fiam, mondja el mi baj?

Egy kicsit még elnézett a levegőbe, azután rákezdte csendesén.

— Most hat éve, beszégettem egy malomba fűtőnek. Kitanultam a gépet. Rám bízta a malmot. A tulajdonost elvitte a forradalom. Rám maradt az egész malom. Itt a Kafkázban nagyon jó üzlet a malom. Összeszedtem valamennyi pénzt...

Már ősmertem ezeket a pénzeket. Szovjetmilliók. Egy millióért egész jó cigarettákat lehetett kapni. Tíz darabot.

Mosolyogtam.

— Persze szeretné hazahozni a pénzt?

— Azt szeretném.

— Mennyi az a pénz?

Kinyitott egy kis tükrös borotva dobozt.

— Ebben van ezer darab 2 huz rubeles aranypénz.

— Aztán a felöltője zsebeiből kivett két csomagot.

— Ez itteni harmincezer dollár. Hát ehhez nem tudtam hozzászólni. Ez hihetetlen. Vagyon otthoni, polgári méretek szerinti gazdagság.

Izzadtam.

— Hát fiam... izé... ezt nem lehet hazavinni... ezt elveszik...

— Tessék hozzászólni.

— Szólok... szólok... izé... Melegem lett. Törtem a fejem.

— Nézzé... halgasson rám... ne menjen Moszkva felé... Menjen Jakaterinodárba...

A fekete tengeren vannak olasz csempész hajók... ezer dollárért elviszik Nápolyba... ott

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

beteszi egy bankba...

— Mit csinált maga szegény ember, kérde a szegény mosdatlan napszámot, bánat emberét, élet esetséjét.

— Istenem... istenem...

mentem Jakaterinodárba... találtam hajót... minden simán ment... olyan simán ment,

hogy megijedtem... ez őlt meg, hogy olyan simán ment...

megijedtem... visszafordultam Moszkva felé... A legelső ál-

lomáson elvették... egy kis vacak állomáson, egy olyan kis megállónál mint Erkörtvélyes...

legalább egy nagy városba, valami nagy komiszár vette volna el, de egy ronda kis vacak ál-

lomáson...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Káosz...

Utak, célok gomolyognak a cél felé.

Fűtyszó — sipszó — fűtyszó indulás: a kilitástalan éjszakában ismét elhagyunk egy kis állomást és haladunk a következő megálló felé... Libasorban néhány perces megállók — így haladunk a cél felé. Ahogy a kocsiiban egymás mellett ülünk, úgy látszik, mintha egysorsu, egy célú emberek volnánk...

Az unalmas éjszakai uton agyamba ragad ez a gondolat és egy kicsit foglalkozom vele. Érdekes: egy irányban haladunk, egy sín páron és mégis hányféle visz az az egyenes ut! Egy vonat-ember nem sok ember, de ha elgondolom, hogy száz és száz cél felé halad a közös egyenes uton — egy kicsit beleszédülök ebbe a sokféleségbe. Egyik üzletet csinál, a másik szerelemért fut: egyiknek munka, a másiknak szórakozás; egyiknek kis epizód, másiknak nagy, életbevágó megmozdulás; családi öröm, családi gyász, szülők, barátok viszonlása, menekülés a nagyvilágba — első, második, harmadosztályú sorsok; hányféle cél, hányféle sors, hányféle út és mind, mind látszólag egyfelé halad egy keskeny sín páron!...

Egy kis kószoló ebből a sokféleségből. — Egy kis beszélgetés töredék. A fűtkében ismerkednek, barátkoznak.

— Krausz ur hová megy?

— Szatmára.

— Miben?

— Uridivat.

— Jó a piac?

— Még tartja magát. És Szántó ur hová?

— Sajnos, temetésre, az őcsém meghalt. Két gyerek... borzasztó!

— Ja, ja...

Egy halálsápadt beteges kinézetű nő.

— Tegyek be kérem az ajtót, fázom.

— Nagysád beteg, látom sápadt.

— Igen, kórházba megyek.

— Ja, ja...

Egy csinos szőke hölgy, aki egész uton regényt olvas:

— Soká lesz még Szatmár kérem!

— Négy-öt állomás. Oda tesszik?

— Nem, sokkal tovább — Amerikába.

Mindenki felfigyel; kérdés-ködések, feleletek — a szőke hölgy egy amerikai szerenbsházasságot kötött és most utazik a férje után.

Krausz ur egy kissé patetikusan.

— Nagysád, kegyed egy boldog teremtés! Amerika, az igen! Itt már nem lehet megélni. Nagysád, irigylem kegyedet... szép dolog igazán...

A gyászos ur nagy keserűséggel.

— Tavalylett én is kimehettem volna, hívott a bátyám. Szegény megboldogult őcsém is — mert talán meg se halt volna. Nem mentünk — marhák voltunk. Szegény őcsém, neki már mind-egy...

Megáll a vonat, az éjszaka kísérteties csendjében harsányan hallszik a kalauz szava.

— Gilvác doua minute...

Ahogy elindul a vonat, szénázció akad. Egy rendő és egy civil kinyitják a kocsi ajtaját szétnéznek, megragad a tekintetük egy a sarokban szótlanul ülő fiatal emberen.

— Szabad az igazolványt?

A fiatal ember idegesen keresgél, majd a civil intésére szótlanul kimegy a folyosóra. Ott egy kis ideges szóváltás — mielőtt eltávoznak, a civil-detektív beszól, megadja a felvilágosítást:

— Egy sikkasztó, most akart átszökni Csehszlovákiába... Erről beszélgettünk, amíg a vonat Szatmára érkezett.

Az állomás előtt megbomlik a közönség: mindenki megy a maga útjára; ki jobbra, ki balra, ki kocsin, ki gyalog...

.....

.....

.....

.....

a Viktória kávéház — benézek egy forró téára.

Az éjszakai tivornya romjain fáradt hallgatás: borkorbácsolta szilaj örömök szárnyaszegetten hevének az asztalok alatt — a mulató társaság kijózanodó tekintete a virradó hétköznapra ébred. Fáradtak a mulatózók, fáradtak a pincérek, a cigányok, fáradt Pali bácsi a tulajdonos — mindenki fáradt: egyik a mulatózásban, másik a robotban, harmadik az üzletben — én az utazásban... mindnyájan fáradtak vagyunk... A gondolatot, amelyet a vonatban elgondoltam, megfordítom: hányféle út: a jólét útja, a munka útja, a mulató útja egyformán a fáradtságához vezet... mámor szárnyán és kin kerekén egyfelé repülünk — fáradtság felé, halál felé...

Kinézek, hajnalodik. És hiába hasít magának utat a nap az ég peremén, hiába ível magasan fel a csillagok — estére véresen bukik el az ég tulsó oldalán — és ezzel a költői hasonlattal be is fejezem ezt a hajnali káotikus riportot.

Gara Ernő.

Iskolatáska valódi بورسziakkal 55 Leuért a Corso Bazárban. Gindl mellett.

Bécsi bőraru ujdonságok érkeztek a Corso Bazárba Gindl mellett.

Diák egyenruhák, sapkák az igazgatóság által kiválasztott anyagból a megállapított olcsó árak mellett Inglik szabó műhelyében készen kaphatók és mérték után készülnek. Satu-Mare Deákter városház épület.

Ajándéktárgyak
pipercikkek, gyermekjátékok, utazási felszerelések, női ridikülök, harisnyák, harisnyatartók, Nadrágtartók, szolingeni zsebkések, borotvák stb. stb., itt fel nem sorolható cikkek, legolcsóbb beszerzési forrása a szolid szabott árakról híres **CORSO BAZÁR**, Gindl cukrászda mellett.

Harisnyák és zoknikban
legnagyobb választék -

ICZKOVITS
TESTVÉREKNÉL

Piața Brătianu (Deák-tér)

Alkalmi és ajándék tárgyak legolcsóiban

Imperial

áruházban Calea Traian 2 szerezhető be

Tiszteletlyel
lyentiszte
hogy

a
a

meg

Valamint
és fran

Műhelyen
ális mu

lett első
kel

cnikerbe
specialis

Lovász

Az ö
levő

keket
árban

FIS

AI

selye
ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

ház E

Mégis Szatmár lesz a megyeszékhely?

Ha az Avereșcanusok jönnek — Kell-e nekünk olyan nagyon a székhely? — Hozzászólás a kérdéshez a közönség köréből

(Cluj—Kolozsvár a Friss Ujság tudósítójától) Néhány nappal ezelőtt C. Dimitriu, a közigazgatási reform végrehajtó-bizottságának elnöke a Rador távirati iroda útján interviút adott az erdélyi magyar napilapoknak, melyben többek között kijelentette, hogy a kormánynak kényszerűleg respektálni kellett az erdélyi román-ság természetes jogait, tradícióit és ezeknek tekintetbevételével határozta meg a területi változtatásokat és az új megyeszékhelyeket. Kijelentette egyúttal azt is, hogy a változások legtöbb helyütt sokkal kedvezőbbek a magyarság, mint a románság számára.

Dimitriu urnak ezek a kijelentései már önmagában véve is ellentmondóak. De mindennél jobban világít rá a közigazgatási reform alapvető hibáira az a nyilatkozat, melyet a Friss Ujság kolozsvári tudósítója előtt Teofil Bucan, az Avereșcu párt egyik legtekintélyesebb és legnépszerűbb vezetője, volt madridi román követ tett:

Szatmár lesz a megyeszékhely.

— A közigazgatási reformtervezet a legerencséltebb, legbalkezebb alkotása a liberális kormánynak, melynek szomorú következményeit egyaránt meg fogja érezni úgy a románság, mint a magyarság. A románság szempontjából vizsgálva a dolgot, először is le kell szögezni azt a tényt, hogy három megyében, még pedig Csikban, Háromszékben és Udvarhelyen, az új beosztás következtében a románság arányszáma mintegy 50 százalékkal esett. Ez azért történt, hogy a kisebbségi oldalról felerősült panaszokat már előre megsemmisítésk. Három vármegyét tehát odadobtak áldozatnak. A többi megyékben természetesen annál jobban érvényre jutatták céljait és

éppen ezért én teljesen jogosnak találok egy román, mint a magyar oldalról felerősült panaszokat.

Káros ez az úgynevezett reform az ország minden egyes lakására.

— Speciálisan Szatmárt súlyos sérelem érte, mert egyetlen lehetőség tényleg az lenne, hogy ez a fejlődő, erős kultur-, ipari- és kereskedelmi centrum legyen a megyeszékhely. Szatmár, mint hivatalos központ, husz év alatt Északrománia közéleti gócpontjává fejlődött, ami visszahatna az egész megye közéleti viszonyára. — Kijelenthetem, hogy amennyiben

az Avereșcu-párt kerül kormányra, annyiban a közigazgatási reform lényeges intézkedéseit megsemmisítjük. A mi tervezetünk szerint a megyeszékhelyt csak Szat-

márra lehet áthelyezni, de ezt az aktust egy nagyobb államépítészeti program megvalósulásának kell megelőznie.

Szatmár ne legyen székhely.

Egy ismert szatmári közigazdász levelet juttatott szerkesztőségünkbe, melyet gondolatmenetének érdekessége és egyedülállósága miatt érdemesnek tartunk leközölni.

Tisztelt Szerkesztőség!

Kérem, hogy alábbi soraimnak, melyek a megyeszékhely körül folyó vitában egy új álláspontot alkalmasak képviselni, helyt adni szíveskedjenek.

Szatmárnak nincs szüksége arra, hogy hivatalos centrum legyen! Ne legyen kétségbe esve a hivatalos város, ha nem kapja meg a székhelyt, a pénzügyigazgatóságot stb. Ellenben essen kétségbe azért, mert

nincs vízvezetéke,
nincs csatornája,

gyalázatosak a higiénikus viszonyai,

fejletlen az ipari élete, elhanyagolt az import-export kereskedelme és nincs állami támogatása.

Igen, Uram, ezen lehet zokogni, mert ez nagyon szomorú valami. De azon senki se törje a fejét, hogy miért nem lett Szatmár megyeszékhely? Vajon Magyarországon Csongrádmegyében Szeged, Hódmezővásárhely nem fejlődtek-e nagyra, mert Szentes a székhely? Vagy Jugoszláviában Szabadka elpusztul-e azért, mert Zombor a hivatalos élet központja.

Hagyjuk el, jó Uram, ezeket a helyi érdektől, kaszárdektől siránkoskodásokat! Tessék becsületes kereskedelmi, ipari és egészségügyi politikát csinálni ahelyett, hogy népgyűlésekre toborozzák a tömegeket, akik nem még nagyobb lakásínségre, hanem íható vízre adminisztrációra várnak.

Fogadja ... stb. ...

Aláírás.

Séta a színház körül

A meginduló szezonról — Ténförgés a szezonbédék között — Tessék beszélni kezdődik az előadás...

Elgondolni is rémes, hogy mennyire igaza volt a megboldogult Rabbi Akiának: Azóta sincs semmi új a nap alatt. Megkövesedett keretek között mozog az élet és mi, szegény, ficáncoló emberkek minduntalan beleütközünk az utat és formát mutató keretekbe. Én legalább mindig elsőgyöngyem magam ha arra gondolok, hogy tavasz után jön a nyár, a három után a négy következik, a vasárnapot holbizonyosan a hétfő követi és az élet végén ott tárog egy sirgódor... Periodikus szezonok között tehetetlenül és öntudatlanul vándorzunk, de azért külön örömmel üdvözöljük a tavaszt, a vasárnapot, az életet és annak minden megszokott szépségét.

És — leest non leest — a strandszezon után naptári pontossággal elkövetkezik a színház-szezon és az újságíróknak, akik egy kicsit kikiáltó is a szezonok tömkelegében, most kötelessége beharangozni az új látványosságot. Tehát:

Hölgyeim és Uraim! Megnyitlak a színház kapui (műveltebb kikiáltó Thalia templomát mondottnak volna) Lehet kérem beszélni! Itt látható mindaz a szép és jó, amely az önök egyszerű polgári életéből származik van. Itt tanulhatják meg, hogyan kell szépen öltözködni, hogyan kell finoman beszélni, hogyan kellene embermódra élni. Itt látható a diadémós fejedelemasszony, a tőprengő királyfi, a dalids hu-

sárkapitány, a mókás boltoslegény; itt látható az excentrikus szalmagyáros, dalmaink királyai és királynői, itt táncol esténként az amerikai milliárdos kamasz fia a pesti színész herceg szobalányával, itt szaval a nagyorru lovag Roxán ablaka alatt, itt örföng Bánk ur Melinda holtteste fölött, itt mond szellemeseket Molnár Ferenc... Lehet hölgyeim és uraim, hétfőn kezdődnek az előadások, bérelni lehet a színházi pénztárnál, jegyek (persze korlátozott számban) a pénztárnál kaphatók...

Ezt mondja a kikiáltó minden esztendőben. Ugyanakkor megszólal a komoly publicista is, a nemzeti kultúráját féltő lelkes honfi és ő is elmondja a magét:

„A kisebbségbe szakadt magyarság egyetlen nemzeti lehetősége, utolsó mecsvára, a magyar szó, magyar nyelv temploma; a színház. Védjük meg magyarságunk utolsó pódiumát, nehogy a mi közönyünk és részvétlenségünk folytán iskolánk sorsára kerüljenek. Tegye kötelességévé minden magát magyarnak érző polgár, hogy erkölcsi és főleg anyagi erejével a színház segítségére siessen, amíg nem késő!”

És végül jön a riporter, az a bizonyos szemfüles, aki mindent előbb és jobban tud, mint a közönség és „Séta a színház körül” cím alatt megírja a következőket.

„Szendrey Mihály elsőrangban megszervezett társulata, néhány heti nagykárolyi főpróbálás után e hó 13-én kezd meg a színházi szezon városunkban. Szendrey diktátor neve kitűnő garancia úgy az idei szezon művészi nívója, mint adminisztratív zavaratlansága tekintetében. Ezt a garanciát csak alátámasztja az a ragyogó névsor, amely a társulat művészei és műszaki személyzete alkot és melyből vesszük az alábbi, részben ismert, részben pedig hamar közkezdvelt váltó neveket:

Szendrey Mihály amellet, hogy rátermett igazgató, azonfelül az ország egyik legjobb társalgó színésze; felesége Rontay Boriska is fellép néha egy-egy páráés szerepében; fia pedig az ifjabb Mihály nagyon ügyes és kedves táncos síhede Szabadkay Józsefet a társulat másik direktorát nem kell bemutatni a szatmári közönségnek, amely ugyan-csak jól ismeri. Borovszky Oszkár, Fratta Géza, Földes Mihály, Békffy Lajos és neje Koppán Margitot, valamint Rakossy Francist.

Zöldhelyi Nusi neve sem szorul bemutatásra, hiszen a művésznő nemzetközi relációkban is ismertté tette azt. A magyar nyelvet terület egyik legpompásabb primadonnája, aki főatrakciója lesz az idei szezonnak. Szentgyörgyi Mária énekesnő hangja és játéka a szenzáció erejével fog hatni. Kertész Mancsi szubrett le fogja pipálni elődei kedvességben és táncban. Fekete Irén drámai hősnő szinte tuln egy vidéki társulat keretén. Novák Irén anyaszínésznő az ország művészeinek legjobbjait között emlegetik. A kis Pallay Mária táncával fogja elragadtatni az ifjúságot.

A férfiak között olyan ország-szerte ismert nevek szerepelnek: Kallós József titkár jellegű színész Dr. Jung János énekes bonvivánt, Jávör Alfréd szerelmes színész, Selmezy Mihály táncoskomikus, Kun Dezső komikus és még egy csomó név, amely hamar ismertté lesz Szatmáron.

A zenekar élén Wiesmüller Mihály karmester áll. Kvalitásai ismeretesek.

És most én is szeretnék néhány szóval belebeszélni a dolgba:

„Kérem szépen a nagyérdemű publikumot, tessék szeretni a színészeket, ezeket a furcsa és kedves művészbereket, akik néhány színes vászon és festék segítségével szárnyakat adnak a fáradtan vándorzó fantáziának és művészetükkel ragyogó illúziókba borítják a hétköznapi unalmának megszürkült és elkinzott lelkünket. Még egyszer kérem, tessenek bedőlni a kikiáltó csábításainak, vegyék komolyan a publicista kóthurnusos szavait és higgyenek a riporter jelzőnek. Szeressék a színházat és a színészeket. Gárdos Sándor.

Atmeneti felöltők, gummi és fregoli kabátok

férfi fiú és gyermek ruhák érkeztek

Elsőrendű mértékutáni szabóság.

Szántó és Komló utódánál, Schäfer Dezsőnél

Salu-Mare, a színházzal szemben.

Barics Gyula győgypedagógiai tanár lett

A tragikus sorsu bonvivant feltámadása

Barics Gyula bonvivant neve és tragikus megbetegedése Erdélyszerte ismeretes. A kitűnő színész súlyos beteg lett, úgy, hogy nem maradhatott tovább színpadon. — Két évvel ezelőtt az örület színtomával került a budapesti Moravcsik klinikára. Egy szatmári fiatalember, aki most jött haza Budapestről nagyon érdekes dolgokat beszélt el Barics Gyula sorsáról. A fiatal ember N. G. elmondja, hogy a klinikán a színész ekinél annak idején súlyos agydaganatot állapítottak meg, annyira meggyógyult, hogy a kórház vezetősége éndes fizetéssel győgypedagógiai tanárként alkalmazta: beszédhibákat és dadogásokat tanít.

Jól megy sorsa és mindenki

nagyon szereti. Rendkívül sokat dolgozik, egész nap el van foglalva. Szabad idejében rendkívül intenzív zeneirodalmi munkásságot fejt ki. Ugy látszik azonban, hogy a színészetről örökre lemondott, mert betegsége megakadályozta abban, hogy sok kecsegtető reménnyel indult színészi pályája kifejlődjön és szárnyakat kapjon a magyar fővárosban olyan mértékben, mint azt Barics Gyula tehetsége révén méltán megérdemelte volna. A híres bonvivantot elgáncsolta a rátor betegség és mint egy klastromba úgy vonult be a Moravcsik klinikára Barics Gyula, beszédhibákat és dadogásokat egzaminálni beszéd és értelemgyakorlatokból.

Aki akar szórákkozzék

Az alábbi eset egy kis szatmár-megyei községben történt meg. A község tanítója a legnagyobb nyomoruságban élt nagy családjával. Nyomoruságát igyekezett mindenképpen enyhíteni, azonban egy nagy gondja heteken keresztül nem engedte aludni. Az bántotta, hogy a tél közeleg, fáska-maraja üres és nem tudta honnan, miből szerezze be a téli fűtőanyagot családja részére. Egy reggel a posta körlevelet hozott, melyben a közoktatásiügyi miniszter elrendeli, hogy az összes elemi iskolákban tornaóra alatt katonai rendszerű mozgási gyakorlatokat kell a tanulókkal végezteni. A tanító urnak jó ötlete támadt. Kihirdette az iskolában, hogy ezentúl a tornaóra alatt mindennap, katonásdít fognak játszani és hogy puszkájuk is legyen, mindenki hozzon magával egy jó nagy karót. Aki a legnagyobbat fogja hozni, azt kinevezi káplárnak. Másnap a nebulók hoztak is karót magukkal, mindegyik jó nagyot, mert mindegyik káplár szeretett volna lenni. Azonban csak egy lett káplár, aki a legeslegnagyobbat hozta. De a tanító ur megvigasztalta növendékeit, hogy holnap is ki fog valakit nevezni, aki holnap fogja a legnagyobb karót hozni. A gyakorlatokat meg is kezdték és mikor vége volt az órának, kiadta a vezényszót:

— Raktárba a fegyverekkel! A nebulók a karókat behordták a fáskamarába és a tanító ur buzdította őket, hogy holnapra is nagy karót hozzon az, aki káplár akar lenni.

Ilyenformán a tanító urnak három-négy hét alatt összegyűlt a téli tüzelője.

Egy szatmári szépasszony néhány hete feltűnően szeplős. Az egyik kozmetikai intézet tulajdo-

nosa találkozik a szépasszony kereskedő-férjével és a következő ajánlatot teszi neki:

— Öt ezer lejért megszabadítom a feleségét a szeplőktől.

— Meg van örülve? — feleli konsternálva a kereskedő. — Hatvanezer lejemben van nekem, hogy a nyáron szeplős lett a Lidón.

Csalás miatt három évi fogházra ítélték egy vigéct. A fogházigazgató közli vele az irodában, hogy dolgoznia kell a műhelyben.

— Mit? — kérdi a fogoly. — Van kosárfonónk is. — Ajjaj, én gyenge vagyok ahhoz.

— Hát majd a szabóságban fogjuk foglalkoztatni.

A vigéc megfogja a fogházigazgató mellényének gombját:

— Nézzé direktor ur, van egy kitűnő ötletem. Maguknak itt annyiféle cikkük van... én majd azokkal utazni fogok.

Egy szatmári kereskedőtől megkérdi a kis fia, hogy mi a váltó?

Az apa belenyúl a zsebébe és kihuz egy váltó-úrlapot:

— Nézzé ide! Ez a papíros így, üresen tíz lejért ér. Most ide írom az aláírásomat a nevedem...

Odairja.

—... és most már nem ér egy banit se.

Egyik bankigazgató a kávéházi törzsasztal mellett elmondja az összeomlott gazdasági front hadijelentését. Pénz nincs, ami van, az drága, a kereseti lehetőségek megszűntek, nincs munkakedv, nincs vállalkozási szellem, csak a terheket kell viselni, adót kell fizetni. El kell pusztulni mindenkinek.

— De mégis — kételkedik az egyik hallgatója — talán van olyan branché, amelyben lehet keresni. Eddig is úgy volt, ha a gabonások sirtak, a malmosok kerestek, ha a textíllesek panasz-

kodtak, a fűszereknek még jól ment. Most igazán és végképpen ott tartunk, hogy senki se keres?

— No még nem olyan kétségbeeső a helyzet. Vannak, akik most is keresnek.

— Kik?

— A végrehajtók.

HIREK

Litteczyk Endre kiállítás. Két napja nyílt meg Littecky Endre képművészete, amely Szatmár rég nem látott művészi eseményének ígérkezik. A kiváló művész erőteljes alkotásokkal lépett ki hosszú visszavonultságából. A kiállítás ismertetésére még visszatérünk.

Arányi Ferenc hangverse. Meglehetősen kisszámú közönség volt kíváncsi Arányi Ferenc tegnap esti koncertjére, pedig az előadó zeneművész virtuozus teljesítménye nagyobb érdeklődést érdemelt volna. Arányi nem tartozik ugyan a reproductív művészek legelése közé, de technikája, valamint kiforrott egyéni stílusa külön klasszist képviselnek Zeneszámaikat a közönség megérő tapsai kísérték. Gindl csokoládé-desertje és teaszüteménye vezet.

**Iskola
cipők
Vajda**

legdusabb választékba n

cipőáruházában
Püspöki-áruház.

Férfi-, női-, gyermekcipők
ízletes finom kivételben!!
Olcsó árak!

Első és másodrendű

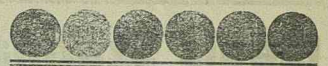
tengeri

mindenkor a legjutányosabban kapható:
Hj. Freund Sámuel és Fia
Részvénytársaságnál.

F. L. Popper világ-hírű cipők

TRETORU Helsinbergs svéd gyártmányú HÓ-CIPŐK legjobbak a világon. Ugyszintén a legjobb gyártmányú BELFÖLDI CIPŐK nagyválasztékban egyedüli árusításra érkeztek

Grünfeld Testvérek cipőáruházába. Strada Stefa 2. Stefan cei Mare 4. Telef. 275.

**A leg-elegánsabb
női és férfi**

**szöveteket,
alegerősebb
fehérmű és
ágyalmű vász-
nakat a leg-
szebb és leg-
tartósabb sző-
nyegeket
legolcsób-
ban**

**ROSENFELD
:: MIKSA ::
textilnagyáruházába
szerezheti be.**

Alapítva 1877.

Telefon 157.

UTLEVÉL VIZUMOKAT
szerez gyorsan, pon-
tosan és legolcsóbb
áron.
Futár minden nap!
Berger & Katz
utlevél vizumoztatási irod.
Str. Horia (Károlyi-köz 2.)

Legujabb
divatu kubista
minták és 1925-26. évi
tapeta ujdonságok
megérkeztek

HORVÁTH
díszítő, festő.
Telefon 221. Alapítva 1892.

A lei javulása folytán

módban áll a nyári árukat gyári áron alul árusítani. — Grenadinok minden színben 120 cm. széles 100 Leiért.

Batiztok 33 lejért nagy választékban!!

ALEXA KLEIN ELEK

Városi bérpalota.

Nyomatott a „Giobus” Könyvnyomda gyorsajtóján, Satu-Mare, Str. Cuza Vodă No. 1. — Cenzurat. — Tip. No 2.